

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - अक्टूबर - 2019

कक्षा-आचार्य(SEM-१) (Old)	प्रश्नपत्रम् - 4	गुणाः -70
विषयः - साहित्यम्	कोड -C.C.4.1.3	समयः- 8 तः 11 पर्यन्तम्
दिनाङ्कः -12/10/2019	सन्दर्भग्रन्थः - भीष्मविजयम्	

प्र. क्र. प्रथमान्विति: (Unit 1) गुणाः

प्रश्न १ अधोलिखितयोः एकस्य व्याख्या कार्या।

५

- १ येन कामश्च कालश्च निगृहीतो सुदुर्ग्रहौ।
स इष्टे सर्वलोकानां नौमि तं राजशेखरम्॥
- २ अतिदाक्षिण्येन स्वार्थक्षमोपेक्षणामपि
ध्यचिन्महते क्षेमाय कल्पयते पुत्र्याः।

प्रश्न २ निम्नलिखितयोः कस्याप्येकस्य प्रश्नस्योत्तरं विवर्णयत।

१०

- १ प्रथमोच्छ्वास विषयवस्तु विस्तरेण लिखत।
- २ श्रीलक्ष्मसूरिः परिचयं रचनाशैलीं विवेचयत।

द्वितीयान्विति: (Unit 2)

प्रश्न ३ निम्नलिखितयोः एकं ससन्दर्भं व्याख्यायत।

५

- १ धर्मं सारो हि पुरुषः स च धर्मं सत्य एव सुप्रतिष्ठो भवन्ति।
- २ स च तां प्रत्युचे “अयि श्रुणोऽपि निखिलस्यास्य जनपदस्य नियन्तारं
शन्तनुं नाम कौरवेन्द्रम्।

प्रश्न ४ निम्नलिखितयोः कस्याप्येकस्य प्रश्नस्योत्तरं विवर्णयत।

१०

- १ ग्रन्थोक्तदिशा योजनगन्धावर्णनं कुरुत।
- २ संस्कृतगद्यसाहित्ये भीष्मविजयं गद्यकाव्यस्य स्थानं निर्धारयत।

तृतीयान्विति: (Unit 3)

प्रश्न ५ कस्याप्येकस्य ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत।

५

- १ रुद्रस्य तु प्रसभं भस्मीकृतमदनाङ्गस्यापि तत्प्रकोपेन किं न जातीषेऽर्धप्रच्युतिं पुस्त्वस्यैव। एवमाकुलेऽस्मिन् जगञ्चक्रे कस्य का दृष्टमण्डितं ब्रह्मचर्यम्?
- २ एवं वीर्यशुक्लेन परिग्रहीत्रात्मानं बहु मन्यते वीरपत्नी कन्या, प्रीयन्ते च तादृशी करे कन्याबान्धवाः।

प्रश्न ६ निम्नलिखितयोः कस्याप्येकस्य प्रश्नस्योत्तरं विवर्णयत।

१०

- १ तृतीयोच्छवासस्य कथां सविस्तरं वर्णयत।
- २ ग्रन्थाऽनुसारेण भीष्मचरित्रं विविच्यताम्।

चतुर्थान्विति: (Unit 4)

प्रश्न ७ अधोलिखिताभ्यां एकस्य ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत।

५

- १ तद्धेदं या हि त्वरया । अनेन वचनेन निविधन्ती भवती भीमस्य प्राणेश्वरी भविष्यति।
- २ सा च तां प्रत्यूचे “आर्य ! नाहमेवं दुशापरीता बन्धूम् दिदृक्षे। तदन्तरा यथात्र शं विधातुं क्षमं तच्चिन्तय ! यतयोऽनयोरपराद्धस्तस्मिन् दण्डमपातयित्वा कथमुपशाम्येयम्” इति।

प्रश्न ८ निम्नलिखितयोः कस्याप्येकस्य प्रश्नस्योत्तरं विवर्णयत।

१०

- १ भीष्म-परशुरामयुद्धवर्णनं ग्रन्थानुसारं कुरुत।
- २ अम्बायाः शोकवर्णनं ग्रन्थोक्तदिशा कुरुत।

प्रश्न ९ दशप्रश्नानामतिलघूत्तराणि लिखत।

१०

- १ भीष्मविजयम् कीदृशं काव्यम्?
- २ भीष्मविजयम् काव्यस्य रचयिता कः?
- ३ भीष्मविजये कति उच्छवासाः?
- ४ प्रथमोच्छवासस्य नाम किम्?
- ५ द्वितीयोच्छवासस्य नाम किम्?
- ६ तृतीयोच्छवासस्य नाम किम्?
- ७ चतुर्थोच्छवासस्य नाम किम्?

- ८ भीष्मस्य मातुः नाम किम्?
- ९ भीष्मस्य पुरोः नाम किम्?
- १० काशीनरेशस्य कति पुत्र्यः आसन्?
- ११ भीष्मस्य पूर्वनाम किम्?
- १२ गङ्गायाः कति पुत्राः नद्यां विनिक्षिप्ताः?
- १३ शन्तनोः द्वितीयविवाह कया सह अभवत्?
- १४ विचित्रवीर्यस्य विवाहः काभ्यां सह बभूव?
- १५ अम्बा केन सह विवाहं कर्तुम् इच्छति स्म?